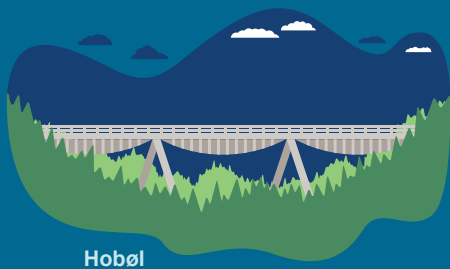
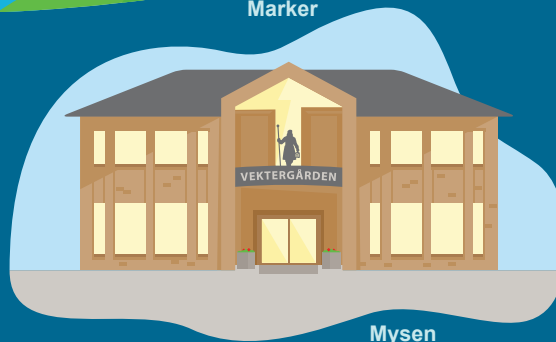
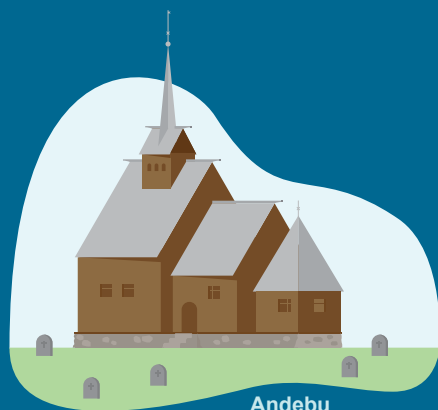

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse

Årsrapport 2017

Årsberetning 2017

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse (IØA) er et lokalt kundeeid skadeforsikringsselskap med konsesjon innenfor brannforsikring, og har et avtalefestet strategisk samarbeid med Gjensidige konsernet. IØA har kontorer i Rakkestad, Ørje, Andebu, Tomter, og har forretningsadresse, samt kontor i Mysen.

IØA er distributør for Gjensidige Forsikring ASA (GF ASA) sine produkter. Kjernevirksomheten omfatter skade- og personforsikringsprodukter. I tillegg tilbyr selskapet produkter innen pensjon og sparing, samt banktjenester til privat, nærings- og landbrukskunder. Salg som ikke inngår i vår konsesjon selges på provisjonsbasis for GF ASA.

2017 – et godt forsikringsår

Forsikringsvirksomheten, både innenfor brann-, natur- og provisjonsvirksomheten, viste i 2017 et svært godt resultat med et overskudd på 14,5 mill. kr. Lave skadeprosenter har bidratt til nok et godt forsikringsresultat.

Det totale årsresultatet før skattekostnad og andre resultatkomponenter gir et overskudd på 31,9 mill. kr. Totalt resultat etter beregnet skattekostnad og andre resultatkomponenter gir et overskudd på 26,9 mill. kr.

Innen skadeforsikring ble selskapets totalportefølje økt med 1 % i 2017, mot en reduksjon på 0,6 % i 2016. Selskapet har fokus på helkundekonseptet og bredden på vårt tjenestetilbud for best mulig å ivareta behovet hos våre kunder.

Utbetalt utbytte til våre kunder i 2017 var på 32,1 mill. kr. Av dette var Brannkassens andel for brannforsikringsvirksomheten på 6,6 mill. kr.

Forsikringsvirksomheten

Brannkassen hadde i 2017 en brutto forfalt premie på 49,8 mill. kr., en økning på 1,2 % fra 2016. Premieinntektene f. e. r. var på 41,2 mill. kr. etter at det er betalt reassuranse-premie på 8,6 mill. kr. (brann og natur). Det er en marginal økning i netto premieinntekter for egen regning på 0,1 mill. kr. i forhold til 2016.

Utviklingen innenfor selskapets brannforsikringsvirksomhet har forbedret seg i 2017. Inntruffet erstatning for egen regning er 19,9 mill. kr. mot 22,6 mill. kr. i 2016. Brannkassen har tegnet reassuranseavtale med GF ASA og brannkassen belastes for skader opp til egen valgt skadegrense. For 2017 valgte styret å fortsette med en egenregning på 4,5 mill. kr., tilsvarende som for 2016.

Netto skadeprosent for selskapet etter mottatt reassuranseandel ble 48,3 % for 2017 mot 55,1 % i 2016.

De samlede driftskostnadene ga en kostnadsprosent på 16,3 % mot budsjettert 12,5 % for 2017. Avviket skyldes engangskostnader.

Salgsresultatet ble 21,5 % lavere enn budsjettert for året. Nedgangen skyldes sterk konkurranse i markedet, nye salgskanaler i GF ASA konsernet samt ytterligere digitalisering innenfor forsikringsområdet. Salgsapparatet i brannkassen tar aktive grep for å holde seg oppdatert og i forkant av utviklingen. Styret følger nøye med på utviklingen i forsikringsmarkedet.

Provisjoner til brannkassen for agenturvirksomheten ble på 26,2 mill. kr., mot 27,1 mill. kr. i 2016.

Finansforvaltningen – godt resultat i 2017.

Resultatet på finansforvaltningen ga et overskudd på 17,4 mill. kr., noe som er 6,4 mill.kr. bedre enn i 2016. Egenkapitalavkastningen ble 8,5 %. Selskapet forvalter en kapital på totalt 358.8 mill. kr. som er en oppgang på 25 mill. kr. fra 2016. Forvaltet kapital er betydelig høyere enn hva som er nødvendig i forhold til myndighetenes minstekrav. Basert på både nåværende og forventede fremtidige regler for kapitaldekning viser beregningene at selskapet har betydelige reserver. Høy soliditet gir trygghet for våre kunder.

Personal

Styret i selskapet er sammensatt av to kvinner og tre menn. I tillegg har ansatte en representant i styret. Kvoteringen er innenfor de kravene som stilles til styrende organer.

Styrets leder har deltatt aktivt i BK Forum (et forum for styreledere og daglig ledere i brannkassene i landet) gjennom hele driftsåret 2017.

Fra 1.april 2017 tiltrådte ny daglig leder i selskapet. Frem til dette hadde styret konstituert en daglig leder som fungerte fra tidligere leder sluttet ved årsskiftet.

Pr. 31.12.2017 har selskapet 23 medarbeidere fordelt på hel- og deltidstillinger som utgjør 21,8 årsverk. Alle medarbeiderne på forsikring gjennomgår jevnlig kompetanseoppdateringer og sertifisering innenfor ulike fagområder. Fagkompetansen hos de ansatte anses å være meget høy. De ansatte scorer solid på alle kundetilfredshetsundersøkelser. Utviklingen i rådgiverrollen har vært videreført i 2017 med hovedfokus på å skreddersy forsikringsløsninger til både privat- og næringslivskunder. Selskapet merker stor konkurranse fra andre forsikringsselskaper.

Styret vil takke de ansatte for solid arbeidsinnsats samt et aktivt engasjement for selska-

pets og kundenes interesser. Styret vil også benytte anledningen til å takke tillitsvalgte, kunder og andre samarbeidspartnere for et godt samarbeide i året som er gått.

HMS

Sykefraværet for 2017 ble 6,2 % mot 9,3 % i 2016. Korttidssykefraværet utgjorde 1,7 %. Det øvrige er langtidssykefravær. Det har ikke vært arbeidsulykker eller skader i forbindelse med virksomheten. Bedriftshelsetjenesten er organisert gjennom Stamina Helse. Brannkassen har eget verneombud. Det er etablert faste samarbeidsmøter mellom ledelse, tillitsvalgte og verneombud. Styret anser arbeidsmiljøet blant de ansatte som bra.

Selskapet har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsertifisering. Brannkassens ordinære drift forurenses ikke det ytre miljø.

Internkontroll

Styret har årlig vurdering av kontrollrutiner som skal følges for selskapets internkontroll. Styret har sammen med administrasjonen jobbet med Solvens II og ORSA-rapporteringene gjennom 2017. Gabler Triton AS og forvalter fra Gjensidige Bank ASA har bidratt med kompetanse og faglig veiledning i prosessen. Styret oversendte sin ORSA-rapport til Finanstilsynet 2. halvår 2017. For øvrig følger brannkassen opplegget til GF ASA for internkontroll, instruksjer og opplæring.

Brannkassen har tatt i bruk et system for å dokumentere internkontrollen. Systemet er et viktig verktøy for å sikre at selskapet oppfyller de krav som følger av de nye Solvens II-reglene som er trådt i kraft sammen med ny Finansforetakslov. De pålagte risikostyringsfunksjoner og compliancefunksjoner er etablert. Det er ikke avdekket misligheter eller aktiviteter som kan påføre selskapet fremtidige tap, og det er heller ikke avdekket feil ved selskapets rutiner.

Samfunnsansvar og skadeforebyggende tiltak

Brannkassen har en viktig rolle i folks liv ved å avlaste stor risiko. Videre tar brannkassen samfunnsansvar ved å ha stort fokus på skadeforebyggende tiltak. Styret mener det er viktig å skape en god sikkerhetskultur ute hos brannkassens kunder, slik at de opplever færre skader, større trygghet og akseptable forsikringspremier.

Brannkassen hadde også i 2017 tilbud om sikkerhetskontroll til kunder med boligforsikring. Det ble i 2017 gjennomført 154 sikkerhetskontroller. Brannkassen selger et begrenset sortiment skadeforebyggende produkter ved lokalkontorene. Det er gjennomført Røykvarslerens dag samt batteriaksjon i ulike varianter i alle selskapets kundeområder. Det er delt ut store mengder røykvarslerbatterier til kunder. Av andre tiltak har mange førsteklassinger og barnehagebarn i noen barnehager i selskapets kundeområder fått utdelt refleksester. Det ble i 2017 delt ut sykkelhjelmer til alle 4.klassinger i IØA Brannkasses konsesjonsområde.

For øvrig bidrar brannkassen ikke minst til samfunnet gjennom støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål. I 2017 beløp slik støtte seg til kr. 750.000.

Kapitalforvaltning

Finansforvaltningen ga noe variable resultater gjennom 2017, men endte med en økning i porteføljen på 7,25 %. Avkastningen ble 1,58 % høyere enn i 2016.

Brannkassen har en langsiktig strategi på å holde en forsiktig risiko med en betydelig vektning innenfor bank og obligasjoner. Avtale om aktiv forvaltning med Gjensidige Bank ASA ligger fortsatt fast. Styret har kvartalsvis gjennomgang og oppfølging av rapporter, samt at forvaltningsstrategien vurderes minst årlig, eller fortløpende ved behov.

Netto resultat fra finansforvaltningen ble 17,4 mill. kr. Brannkassens kapital var ved årsskiftet plassert med andel i bank/pengemarked på 29,5 %, obligasjoner 32,1 %, aksjer 26,7 % og eiendom 11,7 %.

Rentenivået har fortsatt vært lavt i 2017. Dette har bidratt med relativt lav avkastning på en stor del av selskapets finansplasseringer. Styret opprettholder sin langsiktige strategi for plasseringer og aksepterer at avkastningen kan

varierte noe fra år til år. Styret i brannkassa har en konservativ kapitalforvaltningsstrategi med lav risikoappetitt. I hovedsak skal de modeller man styrer etter gi avkastning ut over risikofri rente, samtidig som man ønsker å begrense risikoen for tap. Selskapet har en solid kapitalbase og kan tåle svingninger i finansmarkedet.

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til utlånsvirksomhet og finansplasseringer. Verdiene endrer seg som følge av endringer i renten og kurser for aksjefond. Risikoen knyttet til slike bevegelser er hensyntatt ved strategi, fullmakter og rammer fastsatt av styret. Selskapet gir ikke nye utlån til kundene og hadde pr. 31.12.2017 4 utlån på til sammen 4,3 mill. kr. Det har ikke vært noen mislighold på utlånsporteføljen. Etter hvert som lånene blir tilbakebetalt reduseres risikoen for tap.

Renterisiko

Endringer i rentenivå vil føre til endringer i verdien av de finansielle eiendelene. Brannkassen har beregnet at en endring i rentenivå vil medføre at verdien på de rentebaserte finansielle eiendeler endrer seg marginalt. Plasseringer i bankinnskudd er kortsiktige og medfører liten risiko. Renterisikoen for utlån er lav siden Brannkassen ikke gir lån med fast rente. Brannkassen kan straks endre rentene på utlån om rentenivået endres i markedet.

Kursrisiko

Selskapets beholdning av norske og utenlandske aksjer hadde en markedsverdi pr.31.12.17 på ca. 90 mill. kr. Endringene i kursverdiene på 10 % vil medføre at verdien endrer seg med ca. 9 mill. kr.

I forhold til Brannkassens solide egenkapital vurderes kursrisikoen som moderat. Selskapet har for øvrig plasseringer i obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning for 109.8 mill. kr.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen vurderes som lav da Brannkassen har betydelige midler plassert i bank, som lett kan omgjøres til likvider. Brannkassen har sine plasseringer godt innenfor rammen som forskriftene fastsetter.

Kredittrisiko

Kredittrisiko oppstår ved utlånsvirksomhet. Det var ingen misligholdte lån i 2017. Det er jevn fordeling av lån mellom privatpersoner og næringsliv. Tap på utlån knytter seg til betalingssevne og endringer i panteverdier som er påvirket av rentenivået, eiendomspriser og sysselsettingen.

Endringer i kredittrisikoen i fremtiden vil neppe få særlig innvirkning på tapsnivået fordi utlånsbehandlingen har tatt høyde for at kundens økonomi og tilbakebetalingsevne kan bli dårligere. Utlånene er godt sikret gjennom realpant.

Driften av datterselskaper

Selskapet har datterselskapene Vektergården i Mysen AS, Andebu Eiendomsdrift AS og Brandkassegården AS i Rakkestad. Datterselskapene er konsolidert i konsernregnskapet til brannkassen.

Selskapets resultat og økonomiske stilling

Selskapet har solid egenkapital, sterk forankring i markedet, dyktige medarbeidere og tillitsvalgte.

Det fremlagte resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets mening en rettvise oversikt over utvikling, resultat og økonomisk stilling. Styret kjenner ikke til forhold av viktighet for å bedømme selskapets stilling og resultat som ikke fremgår av resultatregnskap og balanse.

Regnskapet er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

I samsvar med norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra fortsatt drift er tilstede.

Styret foreslår følgende disponeringer av årsresultatet for 2017:

Resultat før disponeringer (overskudd) kr. 26 919 798	
Endring i avsetning til garantiordningen	-72 486
Endring i avsetning til naturskadefondet	-1 119 393
Netto aktuariell tap/gevinst på pensjoner	347 599
Utbytte til kundene	- 6 602 445
Øvrige fondsavsetninger (kundeutbytte)	-6 000 000
Tilført egenkapitalfondet	-13 473 073

Rakkestad 21. mars 2018

Styret i Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse

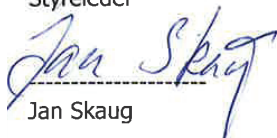
Tore Johansen
Styreleder

Laila Smestad

Ann-Mari Skinne

Jan Skaug

Svein Bovim

Finn Lunde

Roald Fischer
Daglig leder

Resultatregnskap

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse	Noter	BRANNKASSEN	BRANNKASSEN	Noter	KONSERN	KONSERN
<u>TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING</u>		1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Premieinntekter						
Opptjente bruttopremier		49 832 639	49 228 045		49 832 639	49 228 045
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-8 641 356	-8 138 844		-8 641 356	-8 138 844
Sum premieinntekt for egen regning	4	41 191 283	41 089 201		41 191 283	41 089 201
Andre forsikringsrelaterte inntekter	8	26 179 183	27 145 625		26 179 183	27 145 625
Erstatningskostnader						
Brutto erstatningskostnader		-27 764 487	-22 595 712		-27 764 487	-22 595 712
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		7 849 601	-55 242		7 849 601	-55 242
Sum erstatningskostnader for egen regning	4	-19 914 886	-22 650 954		-19 914 886	-22 650 954
Forsikringsrelaterte driftskostnader						
Salgskostnader	5	-8 485 994	-8 010 366		-8 194 227	-7 726 028
Fors.relaterte adm. kostn.	5,6,9	-949 381	-947 399		-949 381	-947 399
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-9 435 375	-8 957 765		-9 143 608	-8 673 427
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	7	-23 453 369	-18 876 034		-21 800 022	-17 264 783
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		14 566 836	17 750 073		16 511 950	19 645 661
<u>IKKE-TEKNISK REGNSKAP</u>						
Netto inntekter fra investeringer						
Inntekter fra investeringer i datterselsk.og tilknyttede selsk.		170 000	170 000		0	0
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		6 093 494	5 509 133		6 235 475	5 648 676
Netto driftsinntekt fra eiendom		-205 152	-180 221		-422 783	-438 424
Verdiendringer på investeringer		6 099 606	759 002		6 099 606	759 002
Realisert gevinst og tap på investeringer		7 451 241	6 303 649		7 451 241	6 303 649
Adm.kostn.knyttet til investeringer,herunder rte.kostn.		-2 207 763	-1 618 871		-3 766 680	-3 075 554
Sum netto inntekter fra investeringer		17 401 426	10 942 692		15 596 859	9 197 349
Andre inntekter		14 914	19 019		14 914	19 019
Andre kostnader		0	0		0	0
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		17 416 340	10 961 711		15 611 773	9 216 368
PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		31 983 175	28 711 783		32 123 723	28 862 029
Skattekostnad	10	-4 715 778	-5 106 874	10	-4 831 954	-5 168 943
RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER		27 267 397	23 604 909		27 291 769	23 693 086
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av nto. ytelsesbasert pensj.forpl./-eiendel		-463 466	-2 610 542		-463 466	-2 610 542
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet	10	115 867	652 636		115 867	652 636
Sum poster som ikke senere kan reklass. til resultatet		-347 599	-1 957 906		-347 599	-1 957 906
TOTALRESULTAT		26 919 798	21 647 003		26 944 170	21 735 180

Balanse

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse EIEDELER	Noter	BRANNKASSEN 31.12.2017	BRANNKASSEN 31.12.2016	Noter	KONSERN 31.12.2017	KONSERN 31.12.2016
Investeringer						
Bygninger og andre faste eiendommer						
Eierbenyttet eiendom	11	1 588 515	1 752 516	12	15 312 015	16 542 516
Aksjer og andeler i tilknyttede foretak						
Aksjer og andeler i datterselskap	12	8 539 200	9 656 700	12	0	1 117 500
Fordr.på og verdipapirer utstedt av datterselsk.og tilkn.selsk.	12	8 677 086	8 631 000		0	125 596
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost						
Utlån og fordringer	16	4 342 816	5 367 348		4 342 816	5 367 348
Andre finansielle eiendeler						
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi						
Aksjer og andeler	13,14	110 771 881	97 923 543		110 771 881	97 923 543
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	13,15	109 800 190	92 419 656		109 800 190	92 419 656
Plasseringer hos kredittinstitusjoner	13,16	89 183 714	95 124 503		89 183 714	95 124 503
Andre finansielle eiendeler	13	860 500	860 500		860 500	860 500
Sum investeringer		333 763 903	311 735 766		330 271 117	309 481 162
Gjenfors.andel av fors.tekniske brtoavsetn i skadefors.						
Gj.f.andel-brto erstatn. avsetning	13	14 751 041	10 254 237		14 751 041	10 254 237
Sum gj.f.andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger		14 751 041	10 254 237		14 751 041	10 254 237
Fordringer						
Andre fordringer	13	2 274 882	3 944 415		2 497 255	4 058 955
Sum fordringer		2 274 882	3 944 415		2 497 255	4 058 955
Andre eiendeler						
Anlegg og utstyr	11	1 065 991	1 584 753		1 151 391	1 584 753
Bank (Driftskonti og skattetrekk)	13	3 416 448	2 318 414		14 634 966	12 354 882
Eiendeler ved skatt	10	0	0		0	0
Pensjonsmidler	9	3 293 797	3 711 846		3 293 797	3 711 845
Sum andre eiendeler		7 776 236	7 615 013		19 080 154	17 651 480
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		187 500	187 500		187 500	187 500
SUM EIEDELER		358 753 562	333 736 930		366 787 067	341 633 334

Forts. neste side

Balanse forts.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse	Noter	BRANNKASSEN 31.12.2017	BRANNKASSEN 31.12.2016	Noter	KONSERN 31.12.2017	KONSERN 31.12.2016
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER						
Opptjent egenkapital						
Fond mv.						
Avsetning til naturskadefond		35 966 294	34 846 901		35 966 294	34 846 901
Avsetning til garantiordningen		2 208 142	2 135 656		2 208 142	2 135 656
Annen opptjent egenkapital		205 864 646	192 739 172		214 705 054	201 555 205
Andre fond		24 000 000	18 000 000		24 000 000	18 000 000
Sum opptjent egenkapital	17	268 039 083	247 721 729	17	276 879 490	256 537 762
Forsikringsforpliktelser brutto						
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	4	24 927 660	24 480 089		24 927 660	24 480 089
Brutto erstatningsavsetning	4	35 024 594	31 131 203		35 024 594	31 131 203
Sum forsikringsforpliktelser brutto		59 952 254	55 611 292		59 952 254	55 611 292
Avsetninger for forpliktelser						
Pensjonsforpliktelser	9	3 807 879	4 095 548		3 807 879	4 095 548
Forpliktelser ved skatt						
Forpliktelser ved periodeskatt	10	4 800 000	3 477 500		4 915 545	3 570 135
Forpliktelser ved utsatt skatt	10	2 885 545	3 128 162		1 758 660	2 000 646
Andre avsetninger for forpliktelser						
Sum avsetninger for forpliktelser	13	11 493 424	10 701 210		10 482 084	9 666 329
Forpliktelser						
Avsatt ikke betalt utbytte		6 500 000	6 500 000		6 500 000	6 500 000
Andre forpliktelser		11 019 863	11 167 542		11 224 300	11 282 791
Sum forpliktelser	13	17 519 863	17 667 542		17 724 300	17 782 791
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	13	1 748 939	2 035 158		1 748 939	2 035 160
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		358 753 562	333 736 930		366 787 067	341 633 334

Rakkestad 21. mars 2018

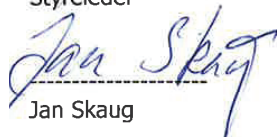
Styret i Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse

Tore Johansen
Styreleder

Laila Smestad

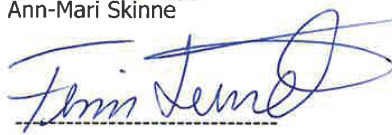
Ann-Mari Skinne

Jan Skaug

Svein Bovim

Finn Lunde

Roald Fischer
Daglig leder

Oppstilling av endringer i egenkapital

INDRE ØSTFOLD OG ANDEBU GJENSIDIGE BRANNKASSE

(Kroner)	BRANNKASSEN						KONSERN	
	Naturskadefond	Garantiordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./-eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital	Egenkap. opptjent i datterselskap	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2015	33 877 949	2 068 398	13 901 004	(10 446 963)	193 283 463	232 683 851	8 727 859	241 411 710
1.1.-31.12.2016								
Resultat før andre resultatkomponenter	968 952	67 258			22 568 699	23 604 909	88 177	23 693 086
Andre resultatkomponenter								
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet								
Ny måling av netto ytelsesbasert pensj.forpliktelse/-eiendel				(2 610 542)		(2 610 542)		(2 610 542)
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				652 636		652 636		652 636
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				(1 957 906)	-	(1 957 906)		(1 957 906)
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	(1 957 906)	-	(1 957 906)		(1 957 906)
Totalresultat	968 952	67 258	-	(1 957 906)	22 568 699	21 647 003	88 177	21 735 180
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte			(1 901 003)		(4 708 122)	(6 609 125)		(6 609 125)
Til / fra andre fond			6 000 000		(6 000 000)			
Egenkapital 31.12.2016	34 846 901	2 135 656	18 000 000	(12 404 869)	205 144 041	247 721 729	8 816 036	256 537 765
1.1.-31.12.2017								
Resultat før andre resultatkomponenter	1 119 393	72 486	-		26 075 518	27 267 397	24 372	27 291 769
Andre resultatkomponenter								
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet								
Ny måling av netto ytelsesbasert pensj.forpl./-eiendel				(463 466)		(463 466)		(463 466)
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				115 867		115 867		115 867
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				(347 599)	-	(347 599)		(347 599)
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	(347 599)	-	(347 599)		(347 599)
Totalresultat	1 119 393	72 486	-	(347 599)	26 075 518	26 919 798	24 372	26 944 170
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					(6 602 445)	(6 602 445)		(6 602 445)
Til / fra andre fond			6 000 000		(6 000 000)	-		
Egenkapital 31.12.2017	35 966 294	2 208 142	24 000 000	(12 752 468)	218 617 114	268 039 083	8 840 408	276 879 490

Kontantstrømsanalyse

	BRANKASSEN		KONSERN	
	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Innbetalte premier direkte forsikring	50 280 210	49 195 965	50 280 210	49 195 965
Utbetalte gjenforsikringspremier	-8 641 356	-8 138 844	-8 641 356	-8 138 844
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir.forsikring	-23 871 096	-23 971 948	-23 871 096	-23 971 948
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	3 352 797	3 981 112	3 352 797	3 981 112
Betalte driftskostnader	-13 043 459	-10 152 593	-12 504 225	-9 599 533
Netto finansinntekter	4 892 133	4 378 474	4 864 114	4 348 017
Betalte skatter	-3 520 028	-313 500	-3 612 663	-417 119
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	9 449 201	14 978 666	9 867 781	15 397 650
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:				
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.	1 231 984	2 101 807	1 231 984	2 101 807
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	1 947 920	-14 970 048	1 947 920	-14 970 048
Netto kontantstrøm av obligasjoner	-17 430 708	8 111 712	-17 430 708	8 111 712
Netto kontantstrøm av sertifikater				
Netto kontantstrøm av eiendom	-41 151	2 883 951	817 444	3 692 248
Netto kontantstrøm av andre verdipapirer med kort løpetid				
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner				
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv	0	127 928	-95 126	127 928
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler				
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-14 291 955	-1 744 650	-13 528 486	-936 353
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:				
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	0	0	0	0
Utbetalinger i.f.m. skadeforsikr.selskapenes garantiordning				
Innbetalinger i.f.m. Skadeforsikr.selskapenes garantiordning				
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	0
Netto kontantstrøm for perioden	-4 842 754	13 234 015	-3 660 705	14 461 296
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-4 842 754	13 234 016	-3 660 705	14 461 296
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg.	97 442 917	84 208 901	107 479 385	93 018 089
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	92 600 163	97 442 917	103 818 680	107 479 385
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter				
Innskudd hos kredittinstitusjoner	89.183.714	95.124.503	89.183.714	95.124.503
Kontanter og bankinnskudd*	3.416.448	2.318.414	14.634.966	12.354.882
Sum kontanter og kontantekvivalenter	92.600.162	97.442.917	103.818.680	107.479.385
*Herav bundet på skattetrekkskonto	1.112.046	1.110.943	1.112.046	1.110.943

Noter

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2017 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringselskaper (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskaps-forskriften bygger i stor grad på EU-godkjent IFRS'er og tilhørende fortolkningsresultater.

Nye standarder og fortolkninger ennå ikke vedtatt

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utgitt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2017, og har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for selskapet er angitt nedenfor. Selskapet planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014)

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioden som begynner på eller etter 1. januar 2018. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kreditt-risiko presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet. Ifølge gjeldende regler, skal verdifall ved kreditttap bare innregnes når objektive bevis for tap eksisterer. Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell, i stedet for en inntrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost eller til virkelig verdi med de endringer i virkelig verdi som er innregnet i andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garantikontrakter og leasingforordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kreditttap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kreditttrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinregning. Ved førstegangsinregning og dersom kreditttrisikoen ikke har økt betydelig, bør avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kreditttrisikoen har økt vesentlig, bør avsetningen tilsvare forventet kreditttap over eiendelens levetid. Denne todelte metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet muligheten til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1. januar 2021. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter

IFRS 15 omfatter alle kontrakter med kunder, men hvor blant annet forsikringskontrakter er unntatt. I den grad slike kontrakter inneholder flere tjenesteytelser eller det utføres andre tjenester som er nært knyttet til forsikringsvirksomheten, kan dette ha betydning for inntektsføringen i selskapets regnskap. Ikrafttredelse av IFRS 15 er 1. januar 2018. Vår vurdering er at tjenester utover hva som er dekket av IFRS 4 om forsikringskontrakter utgjør en uvesentlig del av inntekten. Vår vurdering er at standarden ikke er forventet å ha en vesentlig innvirkning på selskapets finansregnskap.

IFRS 16 Leieavtaler (2016)

IFRS 16 krever at alle kontrakter som tilfredsstillers definisjonen til en leieavtale skal rapporteres i leietakers balanse som rett-til-bruk eiendeler og leieforpliktelser. Tidligere klassifisering av leieavtaler som enten operasjonell eller finansiell leieavtale er fjernet. Kortsiktige leieavtaler (mindre enn 12 måneder) og leie av eiendeler med lav verdi er unntatt fra kravene. En leietaker skal innregne rett-til-bruk eiendelene og leieforpliktelsene. Renteeffekten av diskontering av leieforpliktelsene skal presenteres separat fra avskrivningskostnaden av rett-til-bruk eiendelene. Avskrivningskostnaden vil presenteres sammen med selskapets øvrige avskrivninger, mens renteeffekten av diskontering vil presenteres som en finanspost. Ikrafttredelse av IFRS 16 er 1. januar 2019. Standarden forventes å ha effekt på selskapets finansregnskap, gjennom en vesentlig økning av selskapets innregnede eiendeler og forpliktelser og ved potensielt å påvirke presentasjonen og periodiseringen av innregningen i resultatregnskapet.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringskontrakter etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter vil bli innregnet til en risikojustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer pluss et beløp som representerer uoppkjøpt resultat i gruppen av kontrakter (kontraktsmessig servicemargin). Hvis en gruppe av kontrakter er eller blir tapsgivende, vil tapet

innregnes umiddelbart. Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller utgifter vil bli presentert separat. IFRS 17 trer i kraft 1. januar 2021. Standarden forventes å påvirke selskapets regnskap gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader.

Øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser vil ikke ha vesentlig effekt basert på våre foreløpige vurderinger med den virksomheten foretaket har per i dag.

DATTERSELSKAPER

Datterselskaper er selskaper der Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse har bestemmende innflytelse, som vil være selskaper der brannkassen enten direkte eller indirekte via datterselskaper eier mer enn 50 prosent av de stemmeberettigede aksjene. Datterselskapene inkluderes i konsernregnskapet fra den dagen kontroll oppnås og til den opphører. Datterselskapenes regnskapsprinsipper er endret ved behov, for å samsvare med konsernets valgte prinsipper. Tomter Post Drift AS ble avvirket i 2017. Selskapet var midlertidig eid og inngikk derfor ikke i konsernregnskapet for tidligere år.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

INNREGNING AV INNTEKTER OG KOSTNADER

Premieinntekter mv.

Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp selskapet har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periodeslutt foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger i tillegg til endring i brutto erstatningsavsetning. Tilsvarende gjelder gjenforsikringsandelen av erstatningskostnadene, som reduserer de tilsvarende brutto erstatningskostnadene. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Forsikringsrelaterte driftskostnader består av forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metode.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rentemetoden.

MATERIELLE EIENDELER

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr Innregning og måling

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkeltdeler har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse i utøvelse av sin virksomhet. Hvis eiendommen brukes både til selskapets eget bruk og som investeringseiendom, klassifiseres eiendommen basert på faktisk bruk av eiendommen.

Etterfølgende utgifter

Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte selskapet, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Hvis den etterfølgende utgiften er påløpt for å erstatte en del av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr, aktiveres kostnaden og balanseført verdi av det som erstattes fraregnes. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivning

Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for innværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 10-50 år
- anlegg og utstyr : 3-10 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

LEASING

Operasjonelle leieavtaler

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av eiendelen ikke er overført klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling klassifiseres som driftskostnad og resultatføres lineært over kontraktperioden.

FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen. Diskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres som hovedregel ikke.

Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med selskaps forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret selskapet har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporteringstidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- tilgjengelig for salg
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Normalt vil førstegangsinnregning tilsvare transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når selskapet overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser.
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning.

Tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som ved førstegangsinnregning har blitt plassert i denne kategorien, eller som ikke har blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre resultatkomponenter, med unntak av tap ved verdifall, som innregnes i resultatet.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger i tillegg til en fast forfallsdato, som en virksomhet har intensjoner om og evne til å holde til forfall med unntak av

- de som virksomheten har klassifisert som til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning
- de som tilfredsstiller definisjonen på utlån og fordringer

Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert rente-metode, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien investeringer som holdes til forfall inngår klassen obligasjoner som holdes til forfall.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien utlån og fordringer inngår klassene utlån, fordringer i forbindelse med direkte forretninger og gjenforsikringer, andre fordringer, forskuddsbetalte kostnader og opptjente, ikke mottatte inntekter, kontanter og kontantekvivalenter og obligasjoner klassifisert som lån eller fordringer.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Der hvor tidshorizonten for den finansielle forpliktelses forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene ansvarlig lån, andre forpliktelser, forpliktelser i forbindelse med forsikring, påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettelsesmetoder.

For ytterligere beskrivelse av virkelig verdi, se note 13.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

VERDIFALL PÅ FINANSIELLE EIENDELER

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikker grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Tilgjengelig for salg

For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg foretas en vurdering av hvorvidt eiendelene er utsatt for tap ved verdifall hvert kvartal. Dersom en reduksjon i virkelig verdi av en eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg, sammenlignet med anskaffelseskost, er vesentlig eller har vart mer enn ni måneder, blir akkumulerte tap ved verdifall, målt til forskjellen mellom anskaffelseskost og nåværende virkelig verdi, fratrukket tap ved verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har blitt innregnet i resultatet, fjernet fra egenkapitalen og innregnet i resultatet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt fraregnet.

Tap ved verdifall som er innregnet i resultatet reverseres ikke i resultatet, men i andre resultatkomponenter.

UTBYTTE

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når selskapet har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Avgitt utbytte innregnes som en forpliktelse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Dette innebærer at utbytte fraregnes i egenkapitalen i det regnskapsåret det avsettes for.

AVSETNINGER/RESTRUKTURERING

Avsetninger innregnes når selskapet har en lovmessig eller underforstått plikt som et resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at dette vil medføre en utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliktelsen, og forpliktelsen kan måles pålitelig.

Betingede eiendeler opplyses om i note dersom en tilførsel av økonomiske fordeler er sannsynlig. En betinget forpliktelse opplyses om i note med mindre det er lite sannsynlig at den medfører en utgående kapitalstrøm.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Se også note 18.

PENSJONER

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoneringstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppgjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

SKATT

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinnregning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

TRANSAKSJONER MED SAMARBEIDENDE SELSKAPER

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse opererer som agent på vegne av Gjensidige Forsikring ASA. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Gjensidige Forsikring ASA yter Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse ved å drifte brannforretningen, betales en godtgjørelse til Gjensidige Forsikring ASA. Det samme gjelder øvrig bistand.

2. Bruk av estimater

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimaterne og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimaterne og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales de regnskapsprinsippene som benyttes av Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse, hvor vurderinger, estimater og forutsetninger kan avvike vesentlig fra de faktiske resultatene.

Utlån og fordringer

For finansielle eiendeler som ikke er innregnet til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Forsikringstekniske avsetninger

Bruk av estimater ved beregning av forsikringstekniske avsetninger gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet eller skaden er meldt og deretter utbetalt eller oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Brannkassen har kun forsikringsprodukter i den korthalede bransjen.

Pensjoner

Beregning av nåverdi av pensjonsforpliktelser baseres på aktuarielle og økonomiske forutsetninger. Enhver endring i forutsetningene påvirker den beregnede forpliktelsen. Endringer i diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen.

Diskonteringsrenten og andre forutsetninger gjennomgås normalt en gang i året når den aktuarielle beregningen foretas, med mindre det har vært vesentlige endringer i løpet av året.

3. Risiko og kapitalstyring

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Selskapet sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor selskapets kunder, mens finansrisikoen er relatert til selskapets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til selskapets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til selskapet sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og

rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å forebygge og avdekke etterlevelsesrisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instruksjoner.

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnet for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringsselskap. Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen.

Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde. Brannkassen er selv ansvarlig for de brannskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadenes størrelse er det kjøpt reassuransebeskyttelse hos Gjensidige Forsikring ASA. For 2017 er egenregningen 4.500.000 kroner; dvs. at kun skader opp til denne grensen belaster brannkassens regnskap. Reassuranseprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassuranse og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur. Reassuransefunksjonen administreres i Gjensidige Forsikring ASA, som også inkluderer administrasjon av reassuranseprogrammet for de samarbeidende brannkassenes brannforsikring.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene

har bedt norske forsikringsselskaper administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av medlemmene, et eget reassuranseprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemselskapene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løssøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn av økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeforsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger

Beregning av forsikringstekniske avsetninger for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid være elementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeforsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/- 1-prosentpoeng)	2017	2016
Brannforsikring	356 713	331 086
Naturskadeforsikring	53 537	41 670
Totalt	410 250	372 756

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og selskapet er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikrings-selskap må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Selskapets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon, samt sørge for at selskapets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte.

Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til selskapets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene. Kapitalsituasjon for selskapet rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For selskapet er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Selskapet har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for selskapet er 72,2 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 266,4 millioner kroner. Dette gir en solvensmargin på 369 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på selskapets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Tabell 1 - Regulatorisk solvenskapitalkrav (SCR)

(Beløp i hele tusen)	2017	2016
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	266 394	242 824
Solvenskapitalkrav (SCR)	72 206	60 945
Overskuddskapital	194 188	181 879
Solvensmargin etter Solvency II	369 %	398 %

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital.

I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.

Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

(Beløp i hele tusen)	2017	2016
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	32 493	27 425
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	18 052	15 236
Absolutt minstekapitalkrav (EUR 2,5 mill.)	23 810	22 586
Minstekapitalkrav (MCR)	23 810	22 586
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	988 %	961 %

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Selskapet har i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet. Av samlet tellende kapital kommer 230,4 millioner kroner fra kapitalgruppe 1.

Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Selskapet har ikke kapital i kapitalgruppe 3.

Tabell 3 Tellende kapital til å møte kravet til kapital

(Beløp i hele tusen)	2017	2016
Basiskapital:		
- Kapitalgruppe 1	230 427	212 352
- Kapitalgruppe 2	35 966	34 847
- Kapitalgruppe 3	0	0
Sum basiskapital	266 393	247 199
Supplerende kapital	0	0
Total tellende ansvarlig kapital MCR	235 189	217 048
- Kapitalgruppe 2 for Solvency II formål	31 204	25 776
Total tellende ansvarlig kapital SCR	266 393	242 824

De viktigste forskjellene mellom verddivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null under Solvens II
- Hold-til-forfall-obligasjoner er vurdert til virkelig verdi under Solvens II, mens amortisert kost brukes for regnskapsformål
- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundefordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verddivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for selskapet i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper

Tabell 4 - Forsikringstekniske avsetninger

(Beløp i hele tusen)	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	35 025	34 415	-610
Premieavsetning for skadeforsikringer	24 928	22 260	-2 668
Risikomargin		881	881
Sum forsikringstekniske avsetninger	59 953	57 556	-2 397

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatningsavsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for kontraktene selskapet er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkrav er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder.

Markedsrisiko er den største risikoen for Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko), samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntruffe på samme tid.

Tabell 5 - Regulatorisk solvenskapitalkrav

(Beløp i hele tusen)	2017	2016
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	25 716	22 440
Kapitalkrav for markedsrisiko	54 214	46 961
Kapitalkrav for motpartsrisiko	5 513	5 623
Diversifisering	-17 479	-15 647
Basis solvenskapitalkrav	67 964	59 377
Operasjonell risiko	4 242	1 568
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	72 206	60 945

Innføring av Solvens II regelverket

Solvens II-regelverket trådte i kraft 1.januar 2016. Kapitalsituasjonen er beregnet basert på selskapets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Videre er det fortsatt noe usikkerhet knyttet til kapitalkrav og tellende krav under Solvens II. Av størst betydning for skadeforsikringsselskaper er behandling av garantiavsetning og skatteeffekter.

Finanstilsynet argumenterer for at garantiavsetningen skal behandles som en forpliktelse under Solvens II. Selskapet er av den oppfatning at særnorske avsetninger som faktisk er et egenkapitalelement, må behandles som solvenskapital. Selskapet vil fortsette å arbeide for et regelverk i tråd med dette. Inntil endelig avklaring foreligger er garantiavsetningen behandlet som forpliktelse under Solvens II.

For skatteeffekter se høringsforslaget om endring i skatteregler som er omtalt under note 18 (Hendelser etter balansedagen).

Styring av finansiell risiko

Finansiell risiko er et samlebegrep for de ulike typer risiko brannkassen påtar seg ved å plassere i ulike finansielle eiendeler.

Opplysninger og tabeller er i henhold til oppgave fra forvalter, og det er mindre avvik mot balansetallene.

Aksjerisiko defineres som verdifall som følge av fallende aksjekurser.

Renterisiko defineres som verdifall som følge av endring av rentenivå. Denne risikoen styres gjennom durasjonsmål. Porteføljen har en vektet durasjon på 2,1 år.

Kredittrisiko kan defineres som en sannsynlighet for tap som følge av at utsteder ikke klarer å oppfylle sin forpliktelse.

Kredittspread-risiko defineres som verdifall som følge av endring i kredittrisiko (utgang av kredittspreader). Porteføljen har en vektet kreditt durasjon på 2,12 år.

Valutarisiko defineres som tap som følge av endringer i valutakurser. Alle renteinvesteringer vil være 100 % valutasikret, men brannkassen kan være eksponert mot valutarisiko via internasjonale

aksjeinvesteringer. Ved utgangen av 2017 var valutaeksponeringen 13 mill. kr. (3,86 % av porteføljen).

Likvidetsrisiko defineres som manglende evne til å møte betalinger ved forfall. IØAs portefølje er i hovedsak plassert meget likvid. Det er kun eiendomsinvesteringer som defineres som lite likvid.

1 dag	Bankinnskudd	49 943	14,82 %	14,82 %
< uke	Pengemarked	6 708		
	Norske obligasjoner	64 017		
	Globale obligasjoner	44 278		
	Norske aksjer og aksjefond	39 203		
	Globale aksjefond	50 758		
		204 965	60,83 %	75,66 %
< måned	Bankinnskudd	42 566		
		42 566	12,63 %	88,29 %
> måned	Eiendom	39 446		
		39 446	11,71 %	100,00 %
		336 919	100,00 %	

Investeringsstrategi er sammen med finansreglement oppe til styrebehandling en gang i året.

Styret fastsetter øvre rammer for hvor stor del av selskapets kapital som kan være plassert innenfor de ulike aktivaklasser.

Aktivaallokeringen skal holdes innenfor gjeldende rammer til enhver tid.

Tabellen nedenfor viser selskapets aktivaallokering ved utgangen av 2017:

Aktivaklasse	Markedsverdi	Aktiva allokering %	Nøytral strategi %	Avvik %	Min. grense %	Maks grense %	Brudd i %
Bank/Pengemarked	99.217.362	29,45	25,0	4,45	15,0	50,0	
Norske obligasjoner	64.017.448	19,00	20,0	-1,00	5,0	30,0	
Utenlandske obligasjoner	44.277.854	13,14	15,0	-1,86	5,0	30,0	
Norske aksjer	39.202.497	11,64	12,5	-0,86	5,0	20,0	
Utenlandske aksjer	50.758.138	15,07	12,5	2,57	7,5	20,0	
Eiendom	39.446.050	11,71	15,0	-3,29	0,0	20,0	
Total	336.919.348	100,00	100				

Stresstest

Det gjennomføres stresstester for å se hvor mye tap en kan forvente i en meget stresset markedsituasjon. Forutsetninger er hentet fra

Finanstilsynet og vil avvike fra de reelle tall for porteføljen fra brannkassen.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse								
Stresstest								
desember 2017								
Porteføljens størrelse		kr	336 919 348					
Aktivklasse	Prosent	Portefølje stresstest	før	Endringer markedet	Durasjon	Nedgang beløp	Portefølje etter stresstest	etter prosent
Bankinnskudd/Strukt. Prod	27 %	kr 92 509 161		2,00 %		kr -	kr 92 509 161	32 %
Pengemarked	2 %	kr 6 708 201		2,00 %	0,50	kr (67 082)	kr 6 641 119	2 %
Obligasjoner Norge	19 %	kr 64 017 448		2,00 %	3,00	kr (3 841 047)	kr 60 176 401	21 %
Obligasjoner Utland	13 %	kr 44 277 854		2,00 %	5,00	kr (4 427 785)	kr 39 850 069	14 %
Kredittobligasjoner (BB+ og lavere)	0 %	kr -		4,00 %	3,00	kr -	kr -	0 %
Aksjer Norge	12 %	kr 39 203 995		-32,00 %		kr (12 545 278)	kr 26 658 716	9 %
Aksjer Utland	15 %	kr 50 756 640		-32,00 %		kr (16 242 125)	kr 26 901 019	9 %
Hedgefond	0 %	kr -		-10,00 %		kr -	kr -	0 %
Private Equity	0 %	kr -		-25,00 %		kr -	kr -	0 %
Eiendom	12 %	kr 39 446 050		-15,00 %		kr (5 916 907)	kr 33 529 142	12 %
Valutarisiko (Styrking av nok)	0 %	kr -		-15,00 %		kr (7 613 496)	kr -	
Totalt	100 %	kr 336 919 348					kr 286 265 627	100 %
Totalt verdifall i porteføljen				-15,03 %			kr (50 653 721)	

Forutsetninger: Renteskift og nedgang i aksjemarked skjer umiddelbart
 Positivt utslag på bankinnskudd, og etter hvert pengemarked, vil ikke komme med i dette scenariet
 Valutarisiko utføres på Aksjer Utland

Renterisiko

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse har en betydelig andel av balansen plassert i rentepapirer (61,5 %)

27,5 % er plassert i bank, 2 % i norske pengemarkedsfond og 19 % i norske obligasjoner og obligasjonsfond, og 13 % er plassert i globale obligasjonsfond.

Den norske obligasjonsporteføljen har en durasjon (rentesensitivitet) på 2,04 og en kreditt durasjon på 2,9. Av porteføljens verdi på 64 mill. kr. vil en renteøkning på 1 % derfor antas å ha en negativ effekt på ca. 1,3 millioner.

Den globale obligasjonsporteføljen har en durasjon (rentesensitivitet) på 5,35 og en kreditt durasjon på 5,8. Av porteføljens verdi på

44 mill. kr. vil en renteøkning på 1 % derfor antas å ha en negativ effekt på ca. 2,3 millioner.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse er et selskap som er overkapitalisert. Premier for egen regning i 2017 er 41,2 mill. kroner. Solvenskapitalen er 266,4 mill. kroner.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse har ingen eksponeringer i private equity fond/selskaper og hedgefond.

Styret mottar kvartalsvis rapportering som dokumenterer om forvalter holder seg innenfor de rammer som er fastsatt av selskapets styre.

4. Premieinntekter og erstatningskostnader mv. i skadeforsikring

	Brannforretning Norge	Naturforretning Norge	Sum Norge
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	45 078 160	5 202 050	50 280 210
Gjenforsikringsandel	-7 812 258	-829 098	-8 641 356
For egen regning	37 265 902	4 372 952	41 638 854
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	44 735 533	5 097 106	49 832 639
Gjenforsikringsandel	-7 812 258	-829 098	-8 641 356
For egen regning	36 923 275	4 268 008	41 191 283
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-24 615 872	-3 148 615	-27 764 487
Gjenforsikringsandel	7 849 601	-	7 849 601
For egen regning	-16 766 271	-3 148 615	-19 914 886
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Inntruffet i år brutto	-24 817 546	-3 413 114	-28 230 660
Inntruffet tidligere år brutto	201 674	264 499	466 173
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	22 367 876	2 559 784	24 927 660
Brutto erstatningsavsetning	30 735 198	4 289 396	35 024 594

5. Kostnader

	2017	2016
Forsikringsrelaterte adm.kostnader:		
Avskrivninger og verdiendringer	224 108	274 559
Lønns- og personalkostnader	20 938 665	14 282 491
Honorarer tillitsvalgte	735 000	687 669
IKT-kostnader	107 401	47 016
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	478 750	421 116
Andre kostnader	10 404 820	12 120 948
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-23 453 369	-18 876 034
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-5 467 867	-4 142 680
Avgitt øvrige salgskostnader	-3 018 127	-3 867 686
Sum	949 381	947 399
Salgskostnader:		
Lønns- og personalkostnader	5 467 867	4 142 680
Provisjon	0	0
Øvrige salgskostnader	3 018 127	3 867 686
Sum	8 485 994	8 010 366
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse:		
Revisjon	376 250	276 709
Attestasjonstjenester	0	
Revisjon - rådgivning skatt	37 500	54 750
Rådgivning - annen rådgivning	65 000	89 657
Sum	478 750	421 116

6. Lønn og godtgjørelser

	2017	2016
Gjennomsnittlig antall ansatte	24	26
Lønn/godtgjørelse til:		
-Daglig leder - lønn	1 280 397	1 144 836
-Daglig leder - annen godtgjørelse	15 165	161 571
-Årets pensjonsopptjening daglig leder	181 144	178 809
-		
-Styret	534 000	485 669
-Kontrollkomiteen kun 2016	0	13 000
-Generalforsamling	126 000	82 000
-Valgkomite/tillitsvalgte datterselskaper	75 000	107 000

7. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader

	2017	2016
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	-23 453 369	-18 876 034
Sum andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-23 453 369	-18 876 034

8. Transaksjoner mellom Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse og Gjensidige Forsikring ASA

Til gode hos andre forsikringsselskaper

Våre tilgodehavender fra Gjensidige Forsikring ASA er inkludert i 'andre fordringer' med kr. 2.161.704.

Andre forsikringsrelaterte inntekter (provisjoner)

Vi mottar provisjon for salg av forsikringer fra Gjensidige Forsikring ASA, Gjensidige Pensjonsforsikring AS og Gjensidige Bank ASA. Provisjonene fordeler seg slik:

	2017	2016
Mottatt provisjon fra Gjensidige Forsikring ASA	25 778 132	26 805 378
Mottatt provisjon fra Gjensidige Pensjonsforsikring AS	376 407	318 839
Mottatt provisjon fra Gjensidige Bank ASA	24 644	21 408
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	26 179 183	27 145 625

Administrasjonskostnader

Gjensidige Forsikring ASA yter tjenester på flere områder som vi betaler godtgjørelse for. I resultatregnskapet er disse kostnadene inkludert i Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

	2017	2016
Kostnader brannforretningen	3 234 380	3 203 440
Kostnader øvrige tjenester	201 412	199 545

9. Pensjon

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse er forpliktet til å ha en tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor selskapet betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

Med virkning fra og med 2016 har selskapet endret sine innskuddssetninger og knekkpunkt som en tilpasning til ny lov om foretakspensjon. De nye setningene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensjon sammen med ytelsene fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca. 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktsmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelsene. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Med virkning fra og med 2016 har selskapet fjernet KPI-reguleringen av løpende pensjoner. Regnskapsmessig ble dette behandlet som en planendring. Det ble for 2016 innregnet en inntekt på 7,6 mill. kroner i pensjonskostnaden og pensjonsforpliktelsen ble redusert tilsvarende.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte aktuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen. Lønnsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er satt til 3,1 prosent, som i fjor, og er justert for alder basert på avtagende lønnskurve. Den ettårige nominelle lønnsveksten 2017/2018 er beregnet til 1,66 prosent, som er ned fra fjorårets 1,8 prosent. Årsaken til den lave lønnsveksten er at pensjonsordningen er lukket for nye medlemmer og at gjennomsnittlig alder for ansatte medlemmer er 70,84 år.

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett).

Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse benyttet frem til og med 2016 GAP07, som er en dynamisk dødelighetsmodell som tar hensyn til forventet utvikling i levealder. I 2017 er K2013BE benyttet, da denne estimerer forventet levealder på en bedre måte enn GAP07 viste seg å gjøre.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjelden tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer. Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved bruk av samme metode som er lagt til grunn i den aktuarielle beregningen av pensjonsforpliktelsen i balansen.

Risiko

Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Gjensidige Pensjonskasse som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko. Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av defi-

nerste stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på ca. 2,5 år. Porteføljeverdien vil falle med cirka 2,5 prosent ved et parallelt skift i rentekurven på pluss ett prosentpoeng.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot renterisiko. Diskonteringsrenten er sammensatt av markedsrenter i ti år, fra år 20 er det lagt langsiktige likevektsrenter til grunn, og mellom år ti og år 20 interpoleres det lineært mellom markedsrenter og langsiktige likevektsrenter. Et skift i markedsrentene vil dermed direkte påvirke verdien av kontantstrømmene frem til år ti og deretter gi fallende effekt de neste ti årene. Fra år 20 vil markedsrentene kun ha marginal effekt.

Pensjonsforpliktelsen vil stige med 15,3 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven på minus et prosentpoeng. Verdien vil falle med 10,5 prosent ved en rentøkning på ett prosentpoeng.

Sammenhengen mellom pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene gjør at selskapet innregner et eiendelstak siden ikke alle pensjonsmidler kan benyttes til å betale fremtidige premier. Dette medfører at effekten av en rentenedgang vil være begrenset til de forpliktelsene som er henført til dagens ansatte og at forpliktelser henført til pensjonister blir relativt uforandret. Rentenedgang er den største risikoen på grunn av forpliktelsens lange løpetid. Renteoppgang leder til et fall i pensjonsforpliktelsene, men mye av fallet vil lede til økt potensiell pensjonsregulering. 32 prosent av pensjonsmidlene henføres til dagens ansatte. Over tid vil imidlertid ansatte stadig få en lavere andel av pensjonsmidlene som følge av fratreden og overgang til pensjon. Dermed vil en større andel av avkastning tilfalle pensjonister og tidligere ansatte og mindre til arbeidsgiver. Dette er innarbeidet i eiendelstak-vurderingen.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating på enkeltinvesteringer. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Over fem prosent av pensjonskassens renteinvesteringer har en svakere rating enn BBB. Obligasjoner som ikke er ratet utgjør 37 prosent. Dersom kredittrisiko på global basis økte med en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) ville det lede til et fall på cirka 9 prosent i obligasjonsporteføljen. Dette vil tilsvare en gjennomsnittlig spreadutgang på 2,1 prosent.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Kredittpåslag (mot ti år swap) per 31. desember 2017 var 0,52 prosent.

Basert på samme stresstest som for pensjonsmidlene, ville forpliktelsene synke med cirka 11,7 prosent basert på spreadutgang på 0,9 prosent. Samlet sett ville reduksjonen i forpliktelsene være noe høyere enn fallet i verdien av pensjonsmidlene.

Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er basert på tabellen K2013BE som rapportert av FNO (Finans Norge) AS.

K2013BE er et levetidsestimat som benyttes av de fleste foretak. Imidlertid må disse forutsetningene følges opp årlig.

Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Selskapets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer vil pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at brannkassen får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom selskapets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene. Selskapet legger til grunn at lønnsutvikling avhenger av alder. En yngre medarbeider kan forvente høyere årlig lønnsvekst enn en eldre medarbeider. Det betyr at lønnsvekst avhenger av alder.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Selskapet styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir en prosent høyere vil det lede til 3,9 prosent økning av forpliktelsen. En økning i reallønn vil øke forpliktelsene. En økning i inflasjon vil øke lønn og pensjonsregulering mens diskonteringsrenten og forpliktelser vil i liten grad endres.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstillende visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil selskapet måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også selskapet få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I 2016 ble det foreslått en rekke endringer i norsk regulering. Det er ikke fattet vedtak om slike endringer ennå. En slik endring kan være at pensjonsmidlene i pensjonskassen skal underlegges et fonderingskrav på linje med Solvens II. Nivået på pensjonsmidlene går inn i en periode med politisk risiko.

Lave renter kan lede til at Finanstilsynet pålegger Gjensidige Pensjonskasse å senke renten fra 2 prosent til 1,5 prosent, eventuelt 1 prosent for nye opptjente ytelser. Selskapet forventer at det er høy risiko for at renten vil bli senket til 1 prosent dersom langsiktige statsrenter blir liggende på 1,3 prosent-nivået.

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse antar at et fortsatt lavt rentenivå i fremtiden og endringer i EU-baserte regler vil kunne medføre en økning i fremtidige tilskudd til den fonderte pensjonsordningen.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse er som medlem i FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte. AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere. Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Selskapet innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av selskapet. En fordelingsnøkkel basert på selskapets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

	Sikret 2017	Usikret 2017	Sum 2017	Sikret 2016	Usikret 2016	Sum 2016
Antall aktive medlemmer	12	1	13	14	1	15
Antall pensjonister	15	8	23	15	6	21
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Pr. 01.01	24 711 959	4 095 548	28 807 507	37 259 662	4 838 242	42 097 904
Årets pensjonsopptjening	394 411	18 125	412 536	632 249	95 617	727 866
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	75 333	3 462	78 795	89 147	13 482	102 629
Rentekostnad	667 889	109 946	777 835	1 022 026	134 709	1 156 735
Fjernet KPI-regulering av løpende pensjoner	0	0	0	-7 402 438	-249 516	-7 651 954
Aktuarielle gevinster og tap	-541 032	395 723	-145 309	-8 958 841	-457 025	-9 415 866
Utbetalte ytelser	-1 236 707	-684 236	-1 920 943	-1 165 941	-245 363	-1 411 304
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	0	-130 689	-130 689	0	-34 598	-34 598
Virksomhetssammenslutning	0	0	0	969 916	0	969 916
Virkning av den øvre grense for eiendelen	0	0	0	2 266 179	0	2 266 179
Pr. 31.12	24 071 853	3 807 879	27 879 732	24 711 959	4 095 548	28 807 507
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	24 071 853	3 807 879	27 879 732	24 711 959	4 095 548	28 807 507
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-27 365 650	0	-27 365 650	-28 423 805	0	-28 423 805
Netto pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	-3 293 797	3 807 879	514 082	-3 711 846	4 095 548	383 702
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Pr. 01.01	28 423 805	0	28 423 805	37 273 052	0	37 273 052
Renteinntekt	787 327	0	787 327	1 040 601	0	1 040 601
Avkastning ut over renteinntekt	-608 775	0	-608 775	-9 760 229	0	-9 760 229
Bidrag fra arbeidsgiver	0	130 689	130 689	0	34 596	34 596
Utbetalte ytelser	-1 236 707	0	-1 236 707	-1 165 941	0	-1 165 941
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	0	-130 689	-130 689	0	-34 596	-34 596
Overtakelse/oppkjøp	0	0	0	1 036 322	0	1 036 322
Oppgjør	0	0	0	0	0	0
Pr. 31.12	27 365 650	0	27 365 650	28 423 805	0	28 423 805
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	394 411	18 125	412 536	632 249	95 617	727 866
Rentekostnad	667 889	109 946	777 835	1 022 026	134 709	1 156 735
Renteinntekt	-787 327	0	-787 327	-1 040 601	0	-1 040 601
Fjernet KPI-regulering av løpende pensjoner	0	0	0	-7 402 438	-249 516	-7 651 954
Arbeidsgiveravgift	75 333	3 462	78 795	89 147	13 482	102 629
Pensjonskostnad	350 306	131 533	481 839	-6 699 617	-5 708	-6 705 325
Kostnader er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte adm.kostnader inkl. provisjon for mottatt gjenforsikring og salgskostnader	350 306	131 533	481 839	-6 699 617	-5 708	-6 705 325
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel innregnet i andre resultatkomponenter						
Akkumulert beløp pr. 01.01.			16 539 831			13 929 289
Avkastningen på pensjonsmidler			608 775			9 760 229
Endringer i demografiske forutsetninger			-1 791 783			-9 644 644
Endringer i økonomiske forutsetninger			1 646 474			228 778
Virkningen av den øvre grensen for eiendelen			0			2 266 179
Akkumulert beløp pr. 31.12.			17 003 297			16 539 831
Aktuarielle forutsetninger						
Diskonteringsrente			2,57 %			2,77 %
Lønnsregulering			3,10 %			3,10 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp			3,10 %			3,10 %
Pensjonsregulering			0,00 %			0,00 %
Øvrige spesifikasjoner						
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen			552 036			650 497
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO			239 634			240 530
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år			239 874			240 771
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år			1 300 000			1 369 200

Prosent	Endring i pensjonsforpliktelse 2017	Endring i pensjonsforpliktelse 2016
Sensitivitet		
10 % økt dødelighet	-3,80 %	-3,50 %
10 % redusert dødelighet	3,30 %	3,00 %
+ 1 %-poeng diskonteringsrente	-10,50 %	-9,10 %
- 1 %-poeng diskonteringsrente	15,30 %	12,60 %
+ 1 %-poeng lønnsjustering	5,80 %	5,40 %
- 1 %-poeng lønnsjustering	-3,70 %	-3,70 %
+ 1 %-poeng G-regulering	-2,00 %	-2,00 %
- 1 %-poeng G-regulering	2,50 %	2,40 %
+ 1 %-poeng pensjonsregulering	12,40 %	10,00 %
- 1 %-poeng pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %

Verdsettelseshierarki 2017	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM pr. 31.12.2017
Aksjer og andeler	-	3 420 706	-	3 420 706
Obligasjoner	19 484 343	2 271 349	-	21 755 692
Derivater	-	1 231 454	-	1 231 454
Bank	-	957 798	-	957 798
Sum	19 484 343	7 881 307	-	27 365 650

Verdsettelseshierarki 2016	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM pr. 31.12.2016
Aksjer og andeler	-	682 171	-	682 171
Obligasjoner	20 919 920	5 968 999	-	26 888 920
Derivater	-	113 695	-	113 695
Bank	-	739 019	-	739 019
Sum	20 919 920	7 503 885	-	28 423 805

10. Skatt

	Brannkassen 2017	Brannkassen 2016	Konsern 2017	Konsern 2016
Midlertidige forskjeller				
Driftsmidler	-826 531	-348 191	-5 650 687	-4 855 491
Pensjonsmidler	3 293 797	3 711 846	3 293 797	3 711 846
Pensjonsforpliktelser	-3 807 879	-4 095 548	-3 807 879	-4 095 548
Verdipapirer	857 194	1 248 290	857 194	1 248 290
Sikkerhetsavsetning	12 143 000	12 143 000	12 143 000	12 143 000
Andre midlertidige forskjeller	-117 400	-146 750	-117 400	-146 750
Sum midlertidige forskjeller	11 542 181	12 512 647	6 718 025	8 005 347
Fremførbart underskudd	0	0	-124 736	-100 697
Grunnlag ikke balanseført	0	0	49 392	9 097
Netto midlertidige forskjeller	11 542 181	12 512 647	6 642 681	7 913 747
Netto utsatt skatt (25% - 23%)	2 885 545	3 128 162	1 758 660	2 000 646
Beregning av skattepliktig inntekt				
Resultat før skattekostnad	31 983 175	28 711 784	32 123 723	28 862 030
Ført på utvidet resultat	-463 466	-2 610 542	-463 466	-2 610 542
Endring midlertidige forskjeller	970 466	-4 970 949	1 287 322	-4 701 949
Permanente forskjeller	-14 890 175	-7 170 293	-14 890 182	-7 170 198
Fremførbart underskudd			24 040	-48 804
Skattepliktig inntekt	17 600 000	13 960 000	18 081 437	14 330 537
Betalbar inntektsskatt (25% - 24%)	4 400 000	3 490 000	4 515 545	3 582 635
Skatt av avgitt konsernbidrag	0	-372 500	0	-372 500
Betalbar formuesskatt	400 000	360 000	400 000	360 000
Sum betalbar skatt	4 800 000	3 477 500	4 915 545	3 570 135
Spesifikasjon av skattekostnad				
Betalbar inntektsskatt	4 400 000	3 490 000	4 515 545	3 582 635
Betalbar formuesskatt	400 000	360 000	400 000	360 000
Endring utsatt skatt	-242 617	1 242 738	-241 986	1 212 172
Korreksjon tidligere år	42 528	-638 500	42 528	-638 500
Total skattekostnad	4 599 911	4 454 238	4 716 087	4 516 307
Herav mot utvidet resultat	115 867	652 636	115 867	652 636
Skattekostnad	4 715 778	5 106 874	4 831 954	5 168 943

11. Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

	Anlegg og utstyr	Eierbenyttet eiendom
Anskaffelseskost pr. 01.01.16	2 352 715	2 961 720
Tilgang i året	232 072	
Utrangert		
Avgang i året	-440 000	
Anskaffelseskost pr.31.12.16	2 144 787	2 961 720
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.16	-353 780	-1 045 030
Årets ordinære avskrivninger	-272 252	-164 172
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden		
Tilbakeført utrangert		
Avgang ordinære avskrivninger	66 000	
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.16	-560 032	-1 209 202
Bokført verdi 31.12.16	1 584 755	1 752 518
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	20 %	over 30 og 20 år
	Anlegg og utstyr	Eierbenyttet eiendom
Anskaffelseskost pr. 01.01.17	2 144 787	2 961 720
Tilgang i året		
Utrangert		
Avgang i året	-462 202	
Anskaffelseskost pr.31.12.17	1 682 585	2 961 720
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.17	-560 032	-1 209 202
Årets ordinære avskrivninger	-224 108	-164 003
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden		
Tilbakeført utrangert		
Avgang ordinære avskrivninger	167 546	
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.17	-616 594	-1 373 205
Bokført verdi 31.12.17	1 065 991	1 588 515
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	20 %	Over 30 og 20år
	2017	2016
Markedsverdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	1 588 515	1 752 518
Balansført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	1 588 515	1 752 518
Merverdi utover balansført verdi	0	0

12. Aksjer i datterselskaper

AKSJER OG ANDELER I DATTERSELSKAP	Eierandel	Andeler	Kostpris	Markedsverdi	Kostpris	Markedsverdi
			31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016
Vektergården Mysen AS	100 %	100	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Vektergården Mysen AS-inv konsernbidrag tidligere år			439 200	439 200	439 200	439 200
Andebu Eiendomsdrift AS	100 %	100	50 000	50 000	50 000	50 000
Brandkassegården AS	100 %	100	50 000	50 000	50 000	50 000
Tomter Post Drift AS					40 000	0
Tomter Post Drift AS-inv konsernbidrag					1 117 500	1 117 500
			8 539 200	8 539 200	9 696 700	9 656 700

FORDRINGER PÅ DATTERSELSKAP	2017	2016
	Tomter Post Drift AS - fakturert	0
Lån til Andebu Eiendomsdrift AS	3 000 000	3 000 000
Lån til Brandkassegården AS	5 500 000	5 500 000
Brandkassegården AS - fakturert	110 000	5 404
Andebu Eiendomsdrift AS - fakturert	60 000	0
Vektergården Mysen AS - fakturert	7 086	0
Sum	8 677 086	8 631 000

Eiendommer i datterselskaperens regnskap	Forretn.kontor	Eierandel	Kostpris	Bal.ført verdi	Kostpris	Bal.ført verdi
			31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016
Vektergården Mysen AS	Eidsberg	100 %	18 963 000	8 486 500	18 963 000	9 235 000
Andebu Eiendomsdrift AS	Andebu	100 %	3 000 000	2 610 000	3 000 000	2 730 000
Brandkassegården AS	Rakkestad	100 %	5 500 000	5 005 000	5 500 000	5 203 000
Tomter PostDrift AS	Hobøl					

Tilleggsinformasjon:	Eiendeler	Egenkapital	Gjeld	Inntekter	Resultat	Andel børsverdi
Andebu Eiendomsdrift AS	3 111 938	9	3 111 930	374 351	-40 295	
Brandkassegården AS	5 902 932	227 318	5 675 614	833 256	72 249	

13. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdpapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteaftaler og valutawapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonspringsmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt på bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med refe-

ransen til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.
- Rentebærende forpliktelser (bankdrift) målt til virkelig verdi. De rentebærende forpliktelsene verdsettes basert på observerbare rentekurver.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontantstrømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av den/de verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.
- Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasses egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler, samt obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Finansielle eiendeler	Balansført	Virkelig	Balansført	Virkelig
	verdi	verdi	verdi	verdi
	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	110 771 881	110 771 881	97 923 543	97 923 543
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	109 800 190	109 800 190	92 419 656	92 419 656
Utlån og fordringer				
Utlån (til amortisert kost)	4 342 816	4 342 816	5 367 348	5 367 348
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	17 025 923	17 025 923	14 198 652	14 198 652
Andre fordringer	4 154 297	4 154 297	4 572 346	4 572 346
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	187 500	187 500	187 500	187 500
Kontanter og bankinnskudd (inkl. drift)	92 600 163	92 600 163	97 442 917	97 442 917
Sum	338 882 770	338 882 770	312 111 961	312 111 961
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Andre forpliktelser	29 013 287	29 013 287	26 878 752	26 878 752
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	0	0	0	0
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	1 748 939	1 748 939	2 035 158	2 035 158
Forpliktelser innen konsernet	0	0	1 490 000	1 490 000
Sum	30 762 226	30 762 226	30 403 909	30 403 909

Verdsettelseshierarki 2017

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	199 750 822	20 821 249	0	220 572 071
Aksjer og andeler	89 950 632	20 821 249	0	110 771 881
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	109 800 190			109 800 190
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	0	0	4 342 816	4 342 816
Utlån	0	0	4 342 816	4 342 816

Verdsettelseshierarki 2016

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	168 996 260	21 346 939	0	190 343 199
Aksjer og andeler	76 576 604	21 346 939	0	97 923 543
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	92 419 656			92 419 656
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	0	0	5 367 348	5 367 348
Utlån	0	0	5 367 348	5 367 348

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2016

	Pr. 1.1.2016	Netto realisert/ urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2016	Andel av netto realisert/ urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2016
Aksjer og andeler	868 514	-	-	(8 014)	-	(860 500)	-	-
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	868 514	-	-	(8 014)	-	(860 500)	-	-

14. Aksjer og andeler

AKSJER OG ANDELER

Norske finansaksjer	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
DnB ASA	981 276 957	1 510 049
Sum norske finansaksjer		1 510 049

Andre norske aksjer	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
BK Forum AS	919 864 222	10 000
Sum andre norske aksjer		10 000

Norske aksjefond	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
Alfred Berg Norge	957 801 412	4 392 916
Carnegie Worldwide	946 479 063	3 269 574
Danske Invest Norge Aksj. Inst 1	981 582 020	16 681 454
KLP AksjeEuropa Indeks II	990 122 555	15 370 695
KLP AksjeGlobal Indeks II	987 570 199	10 496 029
Nordea Stabile Aksjer Global	989 851 020	11 762 410
Storebrand Norge	938 651 728	16 608 078
Sum norske aksjefond		78 581 156

Utenlandske aksjefond	Markedsverdi
Fisher Investments Institutional Emerging Markets Equity Fund	9 859 430
Sum utenlandske aksjefond	9 859 430

Eiendomsfond	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
Malling & Co Eiendomsfond 1 IS	916 638 914	20 771 249
Prime Office Germany AS	990 405 131	40 000
Sum eiendomsfond		20 811 249

Sum aksjer og andeler		110 771 884
------------------------------	--	--------------------

15. Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

Obligasjonsfond - norske	Markedsverdi
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon	22 044 842
Danske Invest Norsk Obligasjon	8 825 427
DnB Obligasjon (I)	8 282 772
KLP Obligasjon Global 1	22 856 968
Nordea Obligasjon II	19 661 090
Sum	81 671 099

Obligasjonsfond - utenlandske	Markedsverdi
PGIM Intermediate Duration US Corporate Bond Fund	21 420 886
Sum	21 420 886

Pengemarkedsfond - norske	Markedsverdi
Holberg Likviditet	6 708 201
Sum	6 708 201

Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	109 800 186
---	--------------------

16. Utlån og fordringer

	2017	2016
Utlån og fordringer som måles til amortisert kost		
Pantelån	4 342 816	5 367 348
Tapsavsetninger med objektive bevis		
Sum utlån og fordringer som måles til amortisert kost	4 342 816	5 367 348
	2017	2016
Utlån og fordringer som måles til virkelig verdi		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	89 183 714	95 124 503
Sum utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	89 183 714	95 124 503

17. Egenkapital

Opptjent egenkapital

Naturskadefond

Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen

Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler ut over renteinntekt samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er kundenes balanseførte egenkapital som består av årets og tidligere års resultat og inkluderer også avsetninger til pliktige fond (naturskadefond, garantiordning). Andel av årets overskudd som ikke utbetales som utbytte tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

18. Hendelser etter balansedagen

Finansdepartementet har i februar 2018 publisert et høringsforslag vedrørende nye skatteregler for skadeforsikringsforetak. Det er uklarerheter knyttet til tolkningen av høringsforslaget, men Finansdepartementet synes å legge til grunn at sikkerhetsavsetningen ved utløpet av 2017 skal inntektsføres skattemessig i 2018. Det er foreslått overgangsregler som avhjelper noen av de negative effektene i forslaget.

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
 Pb. 1312 Vikå, 0112 Oslo
 Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
 F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse

Uavhengig revisors beretning**Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet***Konklusjon*

Vi har revidert Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasses årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 27 267 397 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 27 291 769. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse per 31. desember 2017 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse per 31. desember 2017 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
 AUDIT | TAX | CONSULTING

Medlem av Den Norske Revisorforening.

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

Revisors beretning 2017 for Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

Revisors beretning 2017 for Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsikk i Norge.

Oslo, 21. mars 2018
RSM Norge AS

Johan Bringsverd
Statsautorisert revisor

Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse
Postboks 13 • 1851 Mysen

Gjensidige Mysen
Anton H. Mysensg. 13 • 1850 Mysen
Telefon: 69 84 54 00

Gjensidige Rakkestad
Storgaten 13 • 1890 Rakkestad
Telefon: 69 22 78 70

Gjensidige Hobøl
Gulbringa 1 • 1825 Tomter
Telefon: 69 92 49 00

Gjensidige Marker
Storgata 55 • 1870 Ørje
Telefon: 69 81 01 80

Gjensidige Andebu
Andebu Sentrum 20 • 3158 Andebu
Telefon: 33 15 20 30

www.gjensidige.no/ioa • e-post: ioa@gjensidige.no

